

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ มีขอบเขตคือพื้นที่อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการ
ศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมทางสังคมของคนต่าง
ตัวสัญชาติพม่าว่าเกิดจากสาเหตุหรือปัจจัยอะไรที่มีอิทธิพลต่อการลักลอบเข้ามาพักพิง
และขายแรงงานอยู่ในอำเภอขุนยวม รวมทั้งพื้นที่ใกล้เคียงของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

3.1 การเก็บข้อมูล (Data Collection)

3.1.1 การใช้ข้อมูลสนาม (Field Research) ด้วยการสัมภาษณ์เพื่อ
ต้องการทราบความคิดเห็น ทรรศนะ สถานภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
เพื่อนำไปเป็นหลักฐานอ้างอิงประกอบการศึกษา การสัมภาษณ์ที่ได้เริ่มตั้งแต่เดือน
มกราคมถึงเดือนเมษายน 2537 โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายของประชากรไว้ 2 พวกคือ

ก) กลุ่มผู้ลักลอบเข้าเมืองสัญชาติพม่า ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่
เข้ามาขายแรงงานในรูปแบบต่าง ๆ จำนวน 20 คน กลุ่มที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับ
กุม จำนวน 20 คน พระภิกษุสามเณรจากวัดต่าง ๆ 10 แห่ง ในพื้นที่จำนวน 20 คน
ข) เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยและผู้ประกอบธุรกิจ ได้แก่ ผู้พิพากษาศาล
จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 2 ท่าน เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองสังกัดต่าง ๆ รวมทั้งผู้นำ
หมู่บ้าน รวม 10 คน ฝ่ายเอกชนและผู้ประกอบธุรกิจในพื้นที่ จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ แบบสอบถามแบบไม่มีโครงสร้าง
(Unstructured Interview) ใช้วิธีการยืดหยุ่นเพื่อจะได้ข้อเท็จจริงอย่างลึกซึ้ง
(In-Dept Interview) โดยเฉพาะกับผู้ลักลอบเข้าเมือง

เนื่องจากผู้ลักลอบเข้าเมืองส่วนใหญ่จะเป็นชนเชื้อชาติไทยใหญ่และกะเหรี่ยง
ซึ่งไม่เข้าใจภาษาไทย ดังนั้น การสัมภาษณ์จึงจำเป็นต้องใช้ล่ามแปลเป็นภาษาไทยอีก
ทอดหนึ่ง และผู้ศึกษาได้เคยนำวิทยุเทปไปบันทึกเพื่อประกอบคำสัมภาษณ์แล้ว บปรากฏ
ว่าผู้ถูกสัมภาษณ์เกิดความกลัวและไม่ยอมตอบคำถามใด ๆ ผู้ศึกษาจึงได้ขอถ่ายภาพ
ไว้เป็นหลักฐานเพื่อประกอบการศึกษา

การสุ่มตัวอย่างของกลุ่มเป้าหมายนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อคัดเลือกเป็นตัวแทนของคนสัญชาติพม่ากลุ่มต่าง ๆ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายนี้ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งที่แน่นอน ต้องคอยหลบ ๆ ซ่อน ๆ การจับกุมของเจ้าหน้าที่ไทย

3.1.2 ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research)

หนึ่ง ในการศึกษานี้จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วมาเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้ออ้างอิงและสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา เช่น จากตำราหนังสือและเอกสารต่าง ๆ รายงานการประชุม ระเบียบข้อบังคับทางกฎหมาย วารสารสิ่งพิมพ์ ข่าวสารจากสื่อมวลชนทุกสาขา โดยอาศัยแหล่งที่มาจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จากหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ที่ว่าการอำเภอขุนยวม ศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน ศาลประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลทางสถิติและตัวเลขต่าง ๆ

เพื่อเป็นการพิสูจน์ข้อสมมติฐานในการวิจัย ผู้ศึกษาจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากสถานที่ราชการต่าง ๆ มายืนยันความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ตั้งเป็นประเด็นในเรื่องที่ศึกษาไว้ ข้อมูลที่ได้รับความเชื่อถือจากส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้ ที่ว่าการอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน สภาดำบลในเขตขุนยวม อำเภอ 6 ตำบล สถานีตำรวจภูธรอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอน โรงพยาบาล สถานีอนามัย และสถานีบริการสาธารณสุขในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3.1.3 การสังเกตการณ์ (Observation) เนื่องจากผู้ศึกษาได้ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่อำเภอขุนยวมมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 จนถึงปัจจุบัน จึงมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีต่าง ๆ ของชาวไทยใหญ่และกะเหรี่ยงอยู่บ่อย ๆ จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ทำให้ทราบถึงข้อมูลอันเป็นพฤติกรรมที่แท้จริง ซึ่งเป็นเหตุจูงใจให้คนต่างด้าวสัญชาติพม่าประสงค์จะเข้ามาอยู่ในประเทศไทย

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์งานเชิงพรรณนาและเชิงคุณภาพ โดยอาศัยกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารอ้างอิงแขนงต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลตัวเลขที่ได้มาจากหน่วยงานราชการ เพื่อใช้เป็นแนวพิสูจน์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นประเด็นของเรื่องที่ทำการศึกษา และก่อให้เกิดประโยชน์เป็นแนวทางแก้ไขให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

3.3 ระยะเวลาและขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนในการศึกษาวิจัยมี 5 ขั้นตอน ตามตารางข้างล่างนี้

	ระยะเวลา (เดือน) (มกราคม - ตุลาคม 2537)									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. การศึกษาเอกสารและกำหนดวิธีวิจัย	→									
2. การเก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์					→					
3. การวิเคราะห์ข้อมูล							→			
4. สรุปและเขียนรายงานการวิจัย								→		
5. จัดพิมพ์และเสนอผลการวิจัย									→	

3.4 สถานที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

- 3.4.1 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 3.4.2 9 ในเขตตำบลต่าง ๆ ของอำเภอขุนยวม และ
- 3.4.3 อำเภออื่น ๆ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่เกี่ยวข้อง